

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2005-730-0246
Dok.: RAJ40241

Besvarelse af spørgsmål nr. 36 af 20. april 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme mv.) (L 217).

Spørgsmål nr. 36:

”Ministeren bedes redegøre for, hvad der normalt i den juridiske og statsvidenskabelige teori forstås ved begreberne retsstat og politistat, hvilke karakteristika er gældende for de to statsformer, og hvilke konkrete lande (evt. historiske eksempler) kan ministeren pege på som eksempler på de to statsformer.”

Svar:

Indledningsvis bemærkes det, at begreberne retsstat og politistat ikke er anvendt i lovforslaget. En nærmere fastlæggelse af indholdet af disse begreber har således ikke betydning for fortolkningen af de bestemmelser, der er indeholdt i forslaget.

Begreberne retsstat og politistat er i øvrigt ikke formelt definerede begreber.

Begrebet retsstat er omtalt enkelte steder i litteraturen.

Vagn Greve anfører i *Det Strafferetlige Ansvar* (2. udg., 2004), side 3, f.eks. følgende:

”I midten af 1800-tallet begynder man at bruge ordet retsstat. Man har defineret en retsstat på mange måder. Den klassiske definition lægger vægt på, at statsmagten skal udøves i henhold til loven, og at forvaltningen skal være under domstolenes kontrol. Disse krav blev formelt set opfyldt i Danmark med Junigrundloven, så man kan sige, at den danske retsstat blev født den 5. juni 1849.”

Carsten Henrichsen anfører i *Suum Cuique – legal studies from the University of Copenhagen Law Faculty – The Rechtsstaat – a conceptual-analytical study*, side 239, bl.a. følgende:

”In principle, it is possible to identify at least four different ways of applying the concept [the Rechtsstaat concept] represented by legal dogmatics, historians, sociologists, and political scientists.

...

In a traditional legal sense, the *Rechtstaat* embodies the citizens' guarantees against the arbitrary wielding by the state of discretionary powers. These guarantees embrace the basic civil liberties and rights as against the State democratic control of government, and the division of the functions of government into three independent powers: the Legislative, the Executive, and the Judiciary power."

Justitsministeriet er ikke umiddelbart bekendt med juridisk litteratur, der indeholder nærmere omtale af begrebet politistat.

Justitsministeriet finder ikke i den foreliggende sammenhæng at burde karakterisere enkelte lande som retsstater eller politistater.